

Foto: Hans Jørn Anhøj (*Heptacodium miconioides* Rehd.)

GEOGRAFISK HAVES VENNER

Nyhedsbrev nr. 3 – 2015

www.geografiskhavesvenner.dk

Et upåagtet jubilæum

Af Hans Jørn Anhøj

Plantemarkedet Grundlovsdag den 5. juni er hvert år en stor oplevelse - det var også tilfældet i år!

Allerede fra åbningen kl. 10 fyldes haven af markedsstemning og glade mennesker, der dagen igennem fylder poser og kurve med uundværlige planter.

Dagens udbytte kan opgøres både i gode oplevelser for de 4.600 besøgende og et godt økonomisk resultat til gavn for Geografisk Have på i alt 258.000 kr. fordelt på 167.000 kr. i entréindtægt og 91.000 kr. i nettooverskud ved udlejning af studepladser, planteauktion, tombola m.m.

I år var det 20. gang Geografisk Haves Venner arrangerede plantemarkedet. Fra en beskeden start med planteauktion og nogle få stader i 1996 er det nu vokset til omkring 160 studepladser og en planteauktion, der varer over fire timer. Mon ikke den gode tradition holder mange år endnu.

Lige om hjørnet venter Høstmarkedet, der omtales senere i nyhedsbrevet, men frem for alt gælder det om at udnytte den sidste rest af sommer til besøg i den smukke have.

Klummen –

Frivilligheden blomstrer i Geografisk Have.

Af Mona Bak

Gruppen er blevet større, aktiviteterne blevet flere; men drivkraften er fortsat lysten til aktivt at være med i arbejdet og ikke mindst, at begrebet frivillighed er i højsædet.

Opgaverne er af meget forskellig karakter, og der arbejdes på at synliggøre den enkeltes interesse og kompetence til gavn og glæde i samarbejdet.

Mange praktiske opgaver bliver ordnet mandag og torsdag formiddag kl. 9.30 -12.

Andre frivillige er med ved diverse arrangementer som f.eks. alle grillaftenerne med modtagelse og optælling af gæsterne.

Foto: H S Højvælde

Høstmarkedet søndag den 6. september er under forberedelse, og her skal bruges mange frivillige.

Mange besøgende i Geografisk Have har manglet cafédrift i hverdagen. Derfor er GHV gået ind i et samarbejde med Den Gyldne Hane om at frivillige bemander Caféen grillaftener og samt mandage og fredage fra kl. 11 – 16. Opgaven afprøves i august måned og vil løbende blive evalueret.

Hvis udfaldet er godt, og der kan skaffes frivillige nok til opgaven, vil ordningen foreløbig forsætte resten af sæson 2015.

Det er en fornøjelse som frivillig at kunne bidrage til en bedre service for Havens gæster, men der er da også en gulerod i arbejdet, idet 65% af salgsindtægten tilfalder GHV – og dermed Geografisk Have.

Den Gyldne Have forpagter forsat Cafeen og bemander selv stedet alle lørdage, søndage og ved arrangementer.

Foto: Trine Sofie Nielsen

Fint besøg i haven

Af Trine Sofie Nielsen

Lørdag d. 6. juni, dagen efter årets Plantemarked Grundlovsdag, fik vi fint besøg i haven.

International Dendrology Society (IDS), en sammenslutning med medlemmer fra hele verden – her i blandt en lang række af de førende dendrologer, lagde turen forbi Geografisk Have.

IDS blev dannet tilbage i 1952, og formålet er at fremme studier og nydelse af træer og andre vedplanter, samle dendrologer fra hele verden, og beskytte og bevare sjældne og truede plantearter verden over.

Hvert år arrangerer IDS forskellige arrangementer, ture og studiedage, alt sammen med træerne i fokus. Deltagerne var i Danmark en lille uge og havde et travlt program med udgangspunkt fra København. Eneste afstikker til Jylland var Geografisk Have.

Det siger noget om, hvor fin og betydningsfuld en have, vi har.

Med på besøget i haven var der deltagere fra Danmark, Tyskland, Holland, Belgien, England, Frankrig og USA.

Vores dygtige gartner Orla var rundviser, og vi andre prøvede at holde nogenlunde samling på tropperne... Det kan være svært, når man har sådan en flok fagnørder med på tur.

De internationale gæster var ovenud begejstrede for Haven og de mange fine eksemplarer af ældre træer, den kan byde på.

Som tak for rundvisningen skænkede IDS to nye træer til haven. Begge arter, der ikke i forvejen findes her. De bliver udplantet i efteråret, og mere info følger.

Udflugt den 27. juni 2015

Af Hans Jørn Anhøj

Årets udflugt havde 42 deltagere og målet var tre meget forskellige haver i Silkeborg og omegn.

Landskabsarkitekt Laila Sølager havde tilrettelagt og var en entusiastisk guide hele dagen. Især de to haver, hvoraf den ene var Laila Sølagers egen, var et studie i, hvor oplevelsesrig man kan gøre små eller mindre haver. Den tredje have var parken ved Kunstcentret Silkeborg Bad.

Det blev en dag med fine haveoplevelser i godt selskab og omgivet af Søhøjlandets smukke landskab.

Løst og fast om Georginer

Af Annette Vammen

Nu blomstrer de igen de mange fantastiske og spraglede georginer. Så livsbekræftende at disse tørre knolde i løbet af næsten ingen tid kan udvikle sig til mangfoldige klumper af farvestrålende planter.

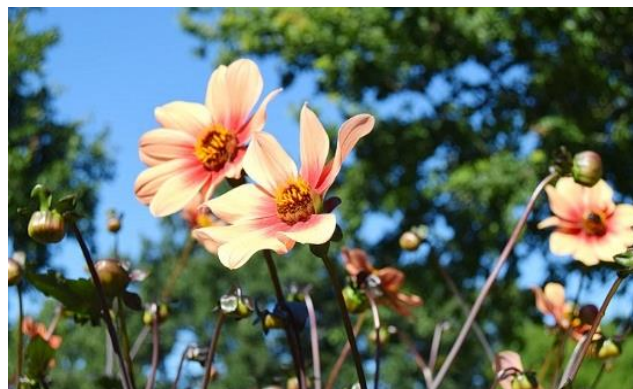

Foto: Trine Sofie Nielsen

Troede egentlig ikke at vi nogensinde skulle have georginer i haven. Har altid betragtet georginer som

nogle planter, som var lidt for dominerende og prangende. I haven lægger vi vægt på ro for øjet og nøje afstemt farvesammensætning. Men vi planteelskere har vel altid en lille flig af, at der skal prøves noget nyt. Køkkenhaven er blevet kedelig, når den første sommer er ovre. Da vi så mødte et "Dahlia udsalg" på Geografisk Haves Venners plantemarked Grundlovsdag for et par år siden, blev vi fristet til at købe nogle stykker.

Naturligvis i fin farvesammensætning. Kun lyserøde, cremede og hvide nuancer fik lov at få plads i vores køkkenhave. Det ville passe til det lille staudebed, som der også er blevet plads til i den del af haven.

Foto: Annette Vammen

Men sandelig om den ene af knoldene ikke udviklede sig knaldgul med orange midte. Det var en stor fejl, vi havde fået dér. Og i første omgang generede den mit øje ganske forfærdeligt. Men vi blev enige om, at nu kunne den få lov at blive stående dét år. Vi er ikke så glade for at smide planter ud. Men som sommeren gik, blev vi mere og mere glade for de skrappe farver og de generede jo ikke resten af haven deromme i køkkenhaven. Den generede egentlig heller ikke staudebedet, opdagede vi.

Det er blevet til en hel række af geoginer. Det er som om, at alting er tilladt med geoginer. Man kan fråse og lave de mest fantastiske buketter i alle mulige og umulige farver og så komme godt fra det. Og køkkenhaven er nu pæn at se på resten af sommeren, når kartoffeltoppene er væk.

Vi fik dem ikke gravet op før i november sidste år. Da stod de dér en dag i november i det sparsomme dagslys, og de blomstrede stadig på livet løs i et væld af farver. Men i det svage november lys så det hele lige pludselig så forkeret ud alt sammen. Da var det på tide at få dem op i en fart. De bliver selvfølgelig alle gemt på behørig vis. Der justeres lidt i planternes

placering på en skitse, og så kan vi bare glæde os til, at de tørre knolde skal i jorden igen.

Foto: Annette Vammen

I Geografisk Have er geoginerne efterhånden kommet rigtig fint i gang efter en alt for kold sommer for deres temperament. Tag et kig forbi disse skønne planter og bliv inspireret til lidt blomster-fråseri.

Der er kåring af den smukkeste geogine i Geografisk Have søndag den 27. september. Der kan i øjeblikket stemmes på den geogine, du synes er smukkest. Deltag i konkurrencen og vind fine præmier.

Høstmarked 2015

Af Henning S. Højvælde

Sommeren er gået ind i sin slutspurt, og meningerne er unægtelig delte om dens forløb; dog ses resultatet af de manglende varme forsommerdage og andre dages styrtregn tydeligt på havens frugttræer og udbyttet i mange køkkenhaver.

GHV afvikler sædvanen tro årets Høstmarked første søndag i september – d. 6. 9. – fra kl. 10 til 16. På de ca. halvtreds stader, der er repræsenteret på markedet, forefindes et meget varieret udbud af spændende og haverelaterede emner som stauder, økologisk frugt, honning, fuglefoderhuse og meget andet.

Mød blot op og giv dig selv en god søndagsoplevelse, en frisk handel og/eller en skøn tur i Geografisk Haves mange indbydende "verdensdele".

Der opfordres til at medbringe kontanter til brug på markedet, da der ikke er mulighed for at hæve i Geografisk Have.

Himlens Syv Sønner

Heptacodium miconioides Rehd.

Af Trine Sofie Nielsen

Heptacodium miconioides er en stor løvfældende busk eller lille træ i Gedeblad-familien (Caprifoliaceae), der oprinder fra Kina.

I Geografisk Have står der et fint eksemplar i Kinaafdelingen, bed nr. 112.

Væksten er karakteristisk med oprette hovedgrene, mens sidegrenene er overhængende. Den har modsatte, ovale, helrandede blade. Oversiden er blank mørkegrøn med en lysere grågrøn underside. Barken er på unge planter rødbrun men bliver siden bleg og trævlende. Knopperne er lysegrønne, spidse og sidder modsat.

Foto: Hans Jørn Anhøj (*H. miconioides*)

Den får hvide og fint duftende blomster - herhjemme gerne i september måned - siddende samlet i små stande. Når blomsterne tabes bliver bægerbladene, der er mørkerøde, siddende.

Høstfarverne er rødorange. Fin hårdfør i Danmark men skal gerne plantes på en lidt beskyttet plads.

Planten stammer som nævnt fra Kina, hvor den første gang blev opdaget i det vestlige Hubei tilbage i 1907, hvorefter Rehder beskrev og navngav den i 1916.

Slægtsnavnet kommer af det græske ord *Hepta* for syv og *codeia*, valmue-hoved, der refererer til det usædvanlige arrangement af, tilsyneladende, syv blomster i hver stand, mens artsepitetet refererer til plantens overfladiske lighed med slægten *Miconia*.

Det kinesiske navn betyder Seven-son flower of Zhejiang, og Seven-son Flower er også blevet almindeligt anvendt som det engelske navn.

Hvor 'Himlen' kommer ind i billedet (på dansk) er uvist. Sikkert er det dog, at syv faktisk er misvisende.

I virkeligheden er der kun tale om seks blomster, da den centrale knop ikke er en blomst men en fortsættelse af blomsterstanden.

Rosenkåring 2015

Af Henning Steen Højvælde

På en dejlig søndag, d. 2. august, viste Geografisk Have sig fra sin smukkeste side ved årets rosenkåring.

Spændende var det, hvilke roser, der var stemt som gæsternes tre favoritter.

Det har været rigtig svært at afgive stemmen på den smukkeste, da roserne bliver passet med den største omhu, der tænkes kan, og den megen regn efterfulgt af en tiltrængt varmeperiode gav de allerbedste betingelser for at vise sig som favorit.

Foto: Rose Morten Korch (*H S Højvælde*)

Havens leder, Tine Kierkegaard, afslørede for de forventningsfulde gæster afstemningen, og vinderen blev **Morten Korch**. Næstflest stemmer opnåede **Nostalgie** og tredjepladsen tilfaldt **Victor Borge**, som gennem flere år har været på sejrsskamlen, endda som vinder.

Foto: Rose Nostalgie og rose Victor Borge (*H S Højvælde*)

Efter afstemningen fortalte formanden for Rosenkreds Trekanten, Jens Otto Pedersen, om de tre vindende roser, hvorefter de fremmødte blev budt på et lille glas, alt imens Rosenhaven og især vinderne blev beundret på deres rette plads.